

Nr 54

Utlåtande i anledning av motioner om statsbidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier.

I två till bankoutsrottet hänvisade likalydande motioner, nr 489 i första kammaren av herr *Näsström m. fl.* och nr 600 i andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.*, har bl. a. hemställts, att riksdagen måtte besluta att statsbidrag från och med budgetåret 1965/66 skall utgå till de i riksdagens utskott representerade partiernas kostnader för gruppkanslier.

Beträffande motiveringen för denna hemställan hänvisas, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, till motionen II: 600.

I motionerna förekommer även en hemställan med avseende på riksdagsledamöternas arbetsrumsfråga, varjämte frågorna om bostäder och om skrivhjälp för riksdagens ledamöter berörs. I här nämnda delar har motionerna behandlats i utskottets under vårsessionen avgivna utlåtande nr 36.

I ett av utskottet inhämtat remissyttrande över motionerna har fullmäktige i riksgäldskontoret berört bl. a. den nu förevarande frågan. Utskottet har vidare från kommunistiska riksdagsgruppen mottagit en skrivelse i ämnet.

En av riksdagens upplysningstjänst upprättad promemoria angående förekomsten av statligt finansiellt stöd till politiska partier och parlamentariska partigrupper i vissa länder har ingått i underlaget för utskottets överväganden.

För beredning av frågan tillsatte utskottet den 16 mars 1965 en delegation, bestående av ordföranden herr Regnéll, vice ordföranden herr Ståhle samt herrar Palm, Nils Theodor Larsson och Berglund. Delegationens förslag till utskottet avgavs den 10 november.

I motionerna I: 218 av herrar *Källqvist* och *Thorsten Larsson* och II: 273 av herr *Ullsten m. fl.* har hemställts om en utredning med uppgift att redovisa skälen för och mot statsbidrag till politiska partier och att utarbeta alternativa system för sådana bidrag. Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 174 framlagt förslag om statsbidrag till de politiska partierna, närmast med sikte på deras opinionsbildande verksamhet bland medlemmarna och bland allmänheten. Sedan denna proposition hänvisats till konstitutionsutskottet, utom i vad avser anvisande av anslag, i vilket

hänseende propositionen hänvisats till statsutskottet, har bankoutslottet i sitt samtidigt med förevarande utlåtande avgivna memorial nr 56 hemställt, att nyssnämnda motioner, vilka hänvisats till bankoutslottet, må överlämnas till konstitutionsutskottet.

Utskottet har för sin del vid beredningen av motionerna I: 489 och II: 600 utgått från att den där väckta frågan om statsbidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier kunnat behandlas oberoende av frågan om ett allmänt partistöd. Följaktligen har utskottet inte ansett sig ha anledning att i detta utlåtande ägna närmare uppmärksamhet åt den allmänna diskussion som på senare tid förekommit rörande statligt stöd till de politiska partierna. Beträffande det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till sådant stöd hänvisas till propositionen nr 174.

Nuvarande förhållanden

Från de olika riksdagspartierna har utskottet inhämtat upplysningar om gruppkansliernas nuvarande organisation, personal, uppgifter och ekonomi. Utskottet finner inte skäl att detaljerat redovisa de för partierna interna förhållanden som det här är fråga om utan inskränker sig till att därvidlag meddela följande.

Partigrupperna är alla utrustade med särskilda sekretariat. Dessas ställning till partiorganisationen i övrigt varierar från en nära samordning till en ganska fullständig åtskillnad; genomgående tycks dock riksdagsgruppens personal åtminstone någon tid under valår få fullgöra uppgifter inom vederbörande partis riksorganisation. Personalstyrkan varierar från en till ett flertal befattningshavare men uppges i samtliga fall vara otillräcklig för att gruppkansliet skall kunna i önskad utsträckning biträda gruppen i dess arbete och därutöver bistå enskilda gruppmedlemmar i deras verksamhet. Ekonomiskt baseras gruppkanslierna helt eller till avsevärd del på obligatoriska avgifter från gruppmedlemmarna.

Tidigare förslag och diskussion

Vid 1961 års riksdag upptogs frågan av statsanslag i vissa fall till politiska partier i de likalydande motionerna I: 44 av herr *Bengtson m. fl.* och II: 58 av herr *Hedlund m. fl.* Efter att inledningsvis ha uttalat, att frågan i hela dess vidd borde ankomma på författningsutredningen, anförde motionärerna:

I ett särskilt avseende synes det oss dock vara både nödvändigt och möjligt att redan nu låta samhället medverka till ekonomiska resurser för de politiska partierna. Härmed åsyftar vi visst anslag till oppositionspartierna för sådana uppgifter, som regeringspartiet genom regeringsinnehavet kan ombesörja med hjälp av Kungl. Maj:ts kansli. De riksdagspartier,

som inte är företrädare i regeringen, bör erhålla visst anslag från samhället till finansiering av sekretariat för riksdags- och utredningsarbete. I princip är ett sådant sekretariat närmast att jämföra med det i viss mån politiska sekretariat, som står till förfogande för regeringspartiet i Kungl. Maj:ts kansli, främst då statsministerns sekreterare. Ett sådant stöd till oppositionspartierna i riksdagen skulle i någon mån utjämna resurserna i förhållande till regeringspartiet.

Det borde enligt motionärerna ankomma på Kungl. Maj:t att skyndsamt pröva möjligheterna av ett sådant anslag till oppositionspartierna som förordats i motionerna och att därefter förelägga riksdagen förslag i ämnet.

Bankoutskottet ansåg i sitt utlåtande över motionerna (nr 19), att man inte borde ta ställning till frågan om anslag till de politiska partierna förrän författningsutredningen hade slutfört sitt arbete. Motionärernas förslag föranledde ingen åtgärd.

Författningsutredningen hade vid denna tidpunkt redan uppmärksammat ämnet. I maj 1957 anhöll utredningen genom skrivelse till partigrupperna i riksdagen att få del av deras allmänna synpunkter på frågan om folkrepresentationens administrativa och ekonomiska resurser, särskilt i vad angick partigruppernas verksamhet. Svaren, vilka avgavs vid skilda tidpunkter och vilka återges i del 4 av utredningens slutbetänkande »Sveriges statskick» såsom bilaga 9 (SOU 1963: 19, s. 186 ff.), gick i växlande omfattning in på den här aktuella frågan.

Folkpartiets riksdagsgrupp diskuterade (maj 1957) olikheterna i fråga om arbetsförutsättningar mellan ett regeringsparti och ett oppositionsparti. Partiets förslag avsåg åtgärder som skulle skapa bättre villkor för riksdagsarbetet i dess helhet (upplysningstjänst, utökad skrivpersonal, förstärkta utskottssekretariat).

Socialdemokratiska riksdagsgruppen framförde (juli 1958) liknande förslag och uttalade därutöver:

Den socialdemokratiska riksdagsgruppens sekretariat har blott under några få år haft tillgång till fast anställd arbetskraft. Sekretariatet biträder vid förberedelse av interna frågor av olika slag samt står enskilda gruppmedlemmar till tjänst med upplysningar och utredningsuppdrag. I den mån tiden räcker till får enskilda medlemmar hjälp med utskrifter av motioner, interpellationer m. m.

Då det måste vara ett allmänt samhälleligt intresse att en service av detta slag lämnas riksdagsledamöterna förtjänar det att övervägas, om inte statsbidrag borde utgå till partigrupperna för denna del av deras verksamhet.

Centerpartiets riksdagsgrupp anförde (maj 1960) om riksdagsgruppernas arbete:

1) Kostnaderna för en eller två sekr. samt ett skrivbiträde åt varje riksdagsgrupp borde bestridas av allmänna medel. Då denna personal måste anställas av respektive partier, torde det vara lämpligt att ett visst belopp ställes till partiernas förfogande för detta ändamål.

2) Lokaler i riksdagshuset bör ställas till förfogande för ovannämnda sekretariat.

3) Riksdagsgrupperna bör utan kostnad kunna få föredragande i speciella ämnen då så önskas.

Dessutom väcktes olika förslag av praktisk natur rörande riksdagsmännens arbete, bl. a. avseende upplysningstjänsten.

Riksdagshögerns förtroenderåd uttalade (januari 1962) följande:

Förtroenderådet grundar sin uppfattning i förevarande fråga på att de politiska partierna och deras riksdagsgrupper måste förbli självständiga och oberoende av de makthavande eller en riksdagsmajoritet. Av denna anledning anser förtroenderådet det uteslutet att av riksdagen anställda personer skall tjänstgöra inom ett enskilt partis kansli. Med de intrikata spörsmål som behandlas inom partikanslierna måste ett absolut förtroendeförhållande råda mellan partiledningen och dem som internt arbetar för partiets räkning. Detta förutsätter direkt anställning hos partiet. Icke heller bör det komma ifråga att riksdagen lämnar bidrag till avlönande av en eller flera tjänstemän. Beroendeställningen blir då visserligen av annan art men kan dock föranleda komplikationer och är överhuvudtaget enligt förtroenderådets mening principiellt otillfredsställande.

Det sagda ansågs inte böra hindra att riksdagen kunde tillhandahålla viss service, i lika grad öppen för samtliga riksdagsgrupper. Härvidlag berördes bl. a. upplysningstjänsten.

Kommunistiska riksdagsgruppen tog i likhet med övriga partier upp olika praktiska frågor (maj 1962).

Författningsutredningen behandlade därefter i del 3 av sitt slutbetänkande vissa frågor rörande arbetsförhållandena inom riksdagen. Om sekreterare hos riksdagens partigrupper uttalade utredningen följande (SOU 1963: 18, s. 211 f.):

Såsom framgår av partigruppernas yttranden har olika meningar framförts angående frågan om statsbidrag till gruppsekretariatens verksamhet. Medan centerpartiets riksdagsgrupp förordar att kostnaderna för en eller två sekreterare hos varje riksdagsgrupp bestrides av allmänna medel och den socialdemokratiska riksdagsgruppens förtroenderåd anser att frågan om statsbidrag till gruppsekretariatet förtjänar övervägas, intar riksdagshögerns förtroenderåd en avvisande hållning till förslag i denna riktning under hänvisning till vikten av partigruppernas självständighet och till allmänna principiella skäl.

Den större frågan om finansieringen av partiernas politiska propaganda har författningsutredningen icke ansett sig böra taga upp till behandling (jfr del 2 sid. 50 f.). Enligt utredningens mening är det främst i samband med denna fråga som de principiella synpunkterna aktualiseras. Gruppsekretariatet sysslar med beredning av riksdagsärenden, både sådana som berör hela gruppen och sådana som tages upp av enskilda medlemmar. Då det är ett allmänt intresse att folkrepresentanterna vid sitt arbete i riksdagen erhåller så kvalificerat biträde som möjligt, synes det naturligt att denna verksamhet främjas genom statligt stöd. Uppenbarligen bör stödet ej utgå på ett sådant sätt att partigruppernas självständighet på något sätt be-
skäres.

Den enklaste formen för statligt bidrag till partigruppsekretariatens verksamhet kan synas vara, att till varje grupp av en viss storlek ställs ett anslag till fri disposition. Mot en sådan anordning kan dock invändas, att det förekommer att samma personer är verksamma både inom gruppsekretariat och partiernas riksorganisationer och att man på angivet sätt över huvud ej kan erhålla egentliga garantier för att medlen användes för att skaffa avsedd kvalificerad sekreterarhjälp. Utredningen har därför, efter övervägande av olika uppslag, stannat vid att förorda följande lösning: Varje partigrupp av den storlek att den är representerad i riksdagsutskott äger rätt att under riksmöte erhålla biträde av en sekreterare som avlönas av statsmedel; sekreteraren anställs av riksdagens kontor på förslag av vederbörande riksdagsgrupp och enligt de anställningsvillkor kontoret fastställer. En dylik anordning är enligt utredningens mening ägnad att undanröja de betänkligheter av skilda slag som användande av statsmedel i detta sammanhang på vissa håll uppväckt. Att en kvalificerad sekreterare för varje större partigrupp i riksdagen ansetts vara tillfyllest bör ses mot bakgrunden av förslaget om förstärkning av upplysningstjänsten.

Vid remissbehandlingen av författningsutredningens förslag har, att döma av den sammanställning av yttrandena över förslaget till riksdagsordning som publicerats (SOU 1965: 37), frågan om partikansliernas resurser diskuterats endast av *Sveriges konservativa studentförbund*, som föreslagit att ett permanent utredningskansli skall ställas till de politiska partiernas förfogande.

Beträffande den diskussion i ämnet som förekommit i *politiska debattskrifter* och i *pressen* vill utskottet endast erinra om att den bl. a. gällt oppositionspartiernas möjligheter att utarbeta alternativ till regeringens förslag. I detta sammanhang har — från olika politiska läger — framförts tanken på att ett statligt ekonomiskt stöd till partigrupperna skulle differentieras till oppositionspartiernas förmån.

Stöd till partigrupper i vissa främmande länder

Beträffande förekomsten av statligt finansiellt stöd till politiska partier och parlamentariska partigrupper har riksdagens upplysningstjänst inhämtat uppgifter från Danmark, Finland, Norge, Nederländerna, Belgien, Västtyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike och Storbritannien. Utskottet begränsar sig till att härom meddela följande.

Bland de här nämnda länderna har endast Västtyskland ett allmänt parti-stöd. Inom folkrepresentationerna subventioneras partigrupperna i samtliga undersökta länder genom lokaler, inventarier, telefon etc. och i de flesta länderna därutöver med skriv- och vakthjälp. Bidrag till avlöning av politiska sekreterare lämnas i Norge, Västtyskland, Österrike och — från och med 1966 — Nederländerna. I Norge fördelas drygt hälften av det tillgängliga beloppet lika på de sex partigrupperna och återstoden proportionellt. Ett liknande system tillämpas i Västtyskland, där dock de fasta grundbe-

loppen utgör blott en ringa del av totalanslaget. I Österrike ställs en sekreterare till varje större partigrupps förfogande. En proportionell fördelning tillämpas i Nederländerna.

Motionerna

I de föreliggande motionerna (I: 489 och II: 600) utgår motionärerna från författningsutredningens förslag. En nackdel med detta säges dock vara »att sekreterarna formellt blir statens tjänstemän och att deras verksamhet därigenom sannolikt kommer att falla under tryckfrihetsförordningens offentlighetsbestämmelser». En bättre lösning är enligt motionärerna att varje grupp av viss storlek får ett statligt bidrag till sekretariatskostnader. Motionärerna finner att i varje fall de större partigrupperna kommer att behöva ha flera sekreterare anställda. Därför förordas, att grupperna skall få anslag för ett visst antal sekreterare jämte sekretariatskostnader i övrigt.

Motionärernas hemställan »att statsbidrag från och med budgetåret 1965/66 skall utgå till de i riksdagens utskott representerade partiernas kostnader för gruppkanslier» synes lämna rum för tvekan, huruvida ett parti som icke besatt ordinarie ledamotsplats i något utskott men väl suppleantplats avsetts få bidrag eller icke.

Yttranden

I sitt remissyttrande över motionerna tar *riksgäldsfullmäktige* inte ställning till i vilken utsträckning och enligt vilka grunder ett statligt stöd till gruppkanslierna lämpligen bör utgå. Fullmäktige förordar emellertid liksom motionärerna att ett eventuellt sådant stöd får formen av ett statligt bidrag till varje grupp av viss storlek, avsett för sekretariatskostnader men utan särskild redovisningsskyldighet beträffande användningen.

I skrivelse till utskottet den 12 oktober 1965 anför *kommunistiska riksdagsgruppen* följande:

Det från flera håll såsom synnerligen välgrundat betraktade stödet för underlättande av riksdagsledamöternas arbete har förutsatts som ett stöd i kollektiv form till riksdagspartiernas gruppkanslier. Vi anser en sådan ordning helt riktig. Från denna utgångspunkt bör det enligt vår mening bygga på ett grundbelopp som minimum för att trygga ett gruppkanslis praktiska funktionerande. Därutöver kan visst belopp utgå per ledamot för att säkerställa en tillfredsställande service och medverkan för de enskilda ledamöterna inom partigrupperna.

Gruppen framhåller att beträffande framlagda propositioner, avgivna betänkanden etc. samma arbetsbörda åvilar ett gruppkansli oberoende av antalet medlemmar i gruppen. Som ett rimligt grundbelopp till varje gruppkansli anges 100 000 kronor.

Utskottet

»Behovet av att bereda riksdagens ledamöter bättre arbetsförhållanden har på sistone blivit föremål för ökad uppmärksamhet. Enligt utskottets uppfattning står det nu klart att en bred opinion både inom och utom riksdagen kräver att de praktiska problem som det här är fråga om snarast blir lösta.»

Med dessa ord inledde utskottet sitt yttrande i det utlåtande (nr 36) där utskottet behandlade de nu förevarande motionerna i vad avser riksdagsledamöternas arbetsrumsfråga. Samma uttalande ter sig motiverat även i detta sammanhang. En rad åtgärder, såsom fortsatt utbyggnad av riksdagens upplysningstjänst, tillhandahållande av skrivhjälp åt riksdagens ledamöter och tillsättande av riksdagens organisationsutredning, har enbart under innevarande år vidtagits i syfte att skapa förutsättningar för en mera effektiv verksamhet inom den svenska folkrepresentationen. Ett fortsatt reformarbete bör eftersträvas.

Oavsett vilka resurser som ställs till förfogande för riksdagen i dess helhet och för dess ledamöter individuellt kommer en förbättring också av partigruppernas arbetsvillkor att te sig angelägen. Partigruppernas möjligheter att grundligt gripa sig an med olika politiska problem är i hög grad beroende av vilka möjligheter de har att skaffa fram material, verkställa utredningar och kontinuerligt ta del av samt från sina utgångspunkter komplettera riksdagens arbetsmaterial. För att partigrupperna bättre skall kunna fylla dessa uppgifter, är det oundgängligt, att de har tillgång till välutrustade kanslier som kan bistå gruppmedlemmarna.

Vilken vikt partigrupperna tillmäter sina kanslier belyses av att dessa för närvarande till stor del finansieras genom obligatoriska avgifter från medlemmarna. Att partigrupperna i så stor utsträckning som nu skall vara hänvisade till denna finansieringsform är enligt utskottets uppfattning mindre tillfredsställande.

Mot här angivna bakgrund har utskottet funnit det motiverat att statsbidrag utgår till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier. Utskottet har betraktat sådana bidrag som ett av de medel som bör tillgripas för att förbättra riksdagsmännens arbetsvillkor.

Efter att ha insamlat uppgifter dels om gruppkansliernas nuvarande organisation, personal, uppgifter och ekonomi, dels om förekomsten av statsbidrag till partigrupperna i vissa främmande länder och efter att ha studerat de förslag i ämnet som tidigare framförts i vårt land har utskottet ingående övervägt olika tänkbara grunder för fördelningen av ett sådant ekonomiskt stöd som det här gäller.

Bland de huvudfrågor som utskottet därvid ansett sig böra beakta är 1) huruvida regerings- och oppositionspartier skall erhålla bidrag enligt sam-

ma grunder eller regeringsparti(er) få lägre (eller inget) bidrag, 2) huruvida bidrag skall utgå till alla partier eller blott till partier av viss minimistorlek och 3) huruvida alla ifrågakommande partier skall få lika stort bidrag eller bidragets storlek skall variera med partiets storlek.

Vid ställningstagandet till dessa frågor har bl. a. följande principer ansetts böra vara vägledande. Reglerna bör utformas så att de är tillämpliga vid skiftande partikonstellationer och sålunda inte utgå från en viss given fördelning av partierna på regeringssida och opposition eller på olika storleksklasser. Reglerna bör också i möjligaste mån vara neutrala i förhållande till partistrukturen.

När det gäller den totala ekonomiska ramen för här avsedda statsbidrag har utskottet givetvis fått göra en i viss mån skönsmässig avvägning. Utskottet har emellertid beaktat vilket det ekonomiska utfallet för de berörda partigrupperna skulle bli i olika tänkbara lägen, varvid utskottet bl. a. utgått från de variationer i gruppernas storlek som förekommit under senare år.

De uppställda frågorna har utskottet funnit sig böra besvara på följande sätt. Med hänsyn till skillnaden mellan oppositions- och regeringspartiers arbetsvillkor synes det rimligt att oppositionspartiernas bidrag beräknas enligt förmånligare grunder än som gäller för ett regeringsparti. I övrigt bör bidragets storlek stå i proportion till gruppens medlemsantal. Någon viss minimistorlek bör icke krävas för att en partigrupp skall vara berättigad till bidrag. Hinder skall alltså inte möta att bidrag utgår till en riksdagsman som ensam representerar sitt parti.

Från här angivna utgångspunkter föreslår utskottet, att statsbidrag skall utgå till varje partigrupp i riksdagen med 3 000 kronor per medlem och år, därest gruppen är företrädd i regeringen, och eljest med 4 500 kronor per medlem och år.

Bidragsreglerna bör bli giltiga från och med den 1 januari 1966. För innevarande budgetår får medel för ändamålet därför anvisas på tilläggsstat.

Beträffande utbetalning av bidrag föreslår utskottet följande regler. Partigrupp som önskar erhålla bidrag inger i början av riksdagen till talmanskonferensen framställning härom, avseende det då påbörjade kalenderåret. Framställningen skall åtföljas av förteckning över gruppens medlemmar. Talmanskonferensen prövar förutsättningarna för och fattar beslut om bidrag. Under förutsättning att riksdagen beslutar ställa medel till förfogande även för det nya budgetår som börjar den 1 juli blir talmanskonferensens beslut giltigt för kalenderåret i dess helhet. Talmanskonferensen avlåter protokollsutdrag om beslutet till riksdagens ekonomibyrå, som utan ordnar bidragsbeloppen. Utbetalningen av dessa till partigrupperna verkställs av riksgäldskontoret med vederbörlig andel månadsvis samtidigt med utbetalningen av riksdagsmännens arvoden, varigenom partigrupperna kommer att disponera medlen i god tid före den tidpunkt då avlöningar till

gruppkansliernas personal skall utbetalas. I den mån mandatfördelningen ändras från en riksdag till en annan justeras bidragsbeloppen räknat från årsskiftet. Vid riksdagsupplösning och nyvalsförordnande utgår bidrag enligt senast gällande grunder intill dess den nya riksdagen samlas. I händelse av andra förändringar av bidragsförutsättningarna, t. ex. i samband med regeringsskifte, ankommer det på partigrupperna att omgående hos talmanskonferensen påkalla nytt beslut om bidragsfördelningen.

Någon kontroll från bidragsgivarens sida över hur medlen utnyttjas bör enligt utskottets mening inte förekomma. Det bör därför fastslås, att bidragsmottagarna icke gentemot något riksdagens organ är redovisningskyldiga härför. Vad nu sagts innebär att de är undantagna från den skyldighet att tillhandahålla riksdagens revisorer vissa handlingar och upplysningar m. m., som de eljest skulle vara underkastade enligt 2 § kungl. kungörelsen härom den 3 juni 1949 (nr 357).

De sammanlagda kostnaderna för det föreslagna statsbidraget blir ca 1,5 milj. kronor. Variationer i kostnaderna betingas av regeringsunderlagets storlek — med lägre kostnader vid brett regeringsunderlag — men kan beräknas bli tämligen obetydliga.

För år 1966 torde man enligt ovan angivna riktlinjer få räkna med ett bidragsbelopp av 1 440 000 kronor, vilket kan väntas bli fördelat på följande sätt: socialdemokraterna (192 mandat) 576 000 kronor; högerpartiet (59 mandat) 265 500 kronor, centerpartiet (53 mandat) 238 500 kronor, folkpartiet (69 mandat) 310 500 kronor, kommunisterna (10 mandat) 45 000 kronor och Medborgerlig Samling (1 mandat) 4 500 kronor. Anslagsbehovet för innevarande budgetår torde utgöra halva den nyssnämnda summan, d. v. s. 720 000 kronor.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av motionerna I: 489 och II: 600, såvitt nu är i fråga, måtte

a) godkänna de av utskottet förordade grunderna för statsbidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier,

b) på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1965/66 under fjortonde huvudtiteln anvisa till *Riksdagen: Bidrag till riksdagspartiernas kostnader för gruppkanslier* ett förslagsanslag av 720 000 kronor.

Stockholm den 23 november 1965

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Nils Theodor Larsson, Åkerlund, Lundin, Larfors och Per Jacobsson*;

från andra kammaren: herr Regnéll, fru Renström-Ingénäs, herrar Berglund, Franzén i Motala, Bengtsson i Landskrona, Larsson i Umeå, Ekström i Iggesund* och Börjesson i Glömminge.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Åkerlund*.